

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KONYA MERAM BELEDİYESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2016

İÇERİK

KONYA MERAM BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KONYA MERAM BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	15

KONYA MERAM BELEDİYESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	12

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Meram Belediyesi 2014 ve 2015 yılları Gelir ve Gider Bütçesi gelir ve gider dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: Gider Bütçesi

Açıklama	2015 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı	2014 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı
Personel Giderleri	28.115.540	24.982.185,07	23.903.125,86	21.762.764,00
SGK Dev. Prim. Giderleri	4.681.299	4.459.272,57	4.068.432,36	3.817.880,91
Mal ve hizmet Alım Giderleri	82.377.879	59.599.375,97	71.508.184,78	47.692.222,22
Faiz Giderleri	4.085.000	3.845.896,35	6.229.000,00	4.747.709,21
Cari transferler (Paylar)	3.010.500	2.558.491,11	2.691.250,00	2.210.464,06
Sermaye Giderleri (Yatırımlar)	57.747.282	42.754.097,27	76.110.007,00	45.828.811,38
Sermaye Transferleri	135.000	129.755,66	400.000,00	406.108,38
Borç Verme	0,00		0,00	
Yedek Ödenek	19.847.500		15.090.000,00	
TOPLAM	200.000.000,00	138.329.074,00	200.000.000,00	126.465.960,16

Tablo 2: Gelir Bütçesi

Açıklama	2015 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı	2014 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı
Vergi Gelirleri	37.985.000,00	25.525.205,40	37.910.000,00	24.907.020,19
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.399.000,00	5.966.227,81	7.702.000,00	12.680.798,46
Alınan Bağış ve Yardımlarla Özel Gelirler	5.061.000,00	4.644.555,67	3.931.000,00	2.942.286,12
Diğer Gelirler	90.613.000,00	76.672.007,53	85.763.000,00	64.786.336,90
Sermaye Gelirleri	57.100.000,00	79.987.881,99	64.764.000,00	20.675.512,81
Alacaklardan Tahsilat				
Red ve İadeler	-158.000,00	-331.830,31	-70.000,00	-819.091,48
Toplam	200.000.000,00	192.464.048,09	200.000.000,00	125.172.863,00

Tablo 3: Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi

Yıl	Açıklama	Bütçe Miktarı	Gerçekleşme Miktarı	Gerçekleşme Oranı %
2015	Bütçe Gelirleri	200.000.000,00	192.464.048,09	96,23
	Bütçe Giderleri	200.000.000,00	138.329.074,00	69,16
2014	Bütçe Gelirleri	200.000.000,00	125.172.863,00	62,59
	Bütçe Giderleri	200.000.000,00	126.465.960,16	63,23

Kurumun borç durumu

31.12.2015 itibariyle kurumun borç durumu aşağıdaki gibidir:

Vadesi Geçmiş Banka Kredileri	:0
Vadesi Geçmemiş Banka Kredileri	: 30.766.082,26
Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülükler	: 0
Cari Dönemden Vadesi Geçmemiş Vergi Borçları	: 658.979,14
Cari Dönemden Vadesi Geçmemiş SGK'ya Borçlar	: 483.784,61
Bütçe Emanetleri:	
Cari Yıldan (2015)	: 6.020.300,71
2014 yılından	: 14.779.688,17
2013 yılından	: 18.021.052,37
Daha öncesinden	: 20.028.852,65
Kamu İdareleri Payları (362 nolu hesabın kapsamındaki)	: 253.661,37
Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilattan İlgili Kuruma Ödenmeyenler	:0

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.

- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Meram Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 4734 Sayılı Kanuna Göre Yapılan Asfalt Yapım İşine 2886 Sayılı Kanuna Göre Yapılması Gereken Asfalt Plentinin Kiraya Verilmesi İşinin de Dahil Edilmesi

Meram Belediyesi 2015 yılında 3 yıllık asfalt ihalesi yapmış olup toplam sözleşme bedeli 22.820.000,00 TL'dir. Söz konusu ihale kapsamında belediyenin asfalt plentinin de ihaleyi alan firmaya kiralandığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanununun 1 inci maddesinde belediyelerin kiralama işlerinin bu kanun kapsamında olduğu düzenlenmiştir. Yapım işleri de 4734 sayılı Kanun kapsamına dahil edilmiştir. Belediyenin asfalt plentinin kiralanmasının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılan bir ihale ile birleştirilmesi hukuken mümkün değildir. 4734 sayılı Kanuna göre yapılan ihalede, ihaleye katılan istekliler verdikleri tekliflerle eksiltme yönünde bir yol belirlerken 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda muhammen bedelin verilen tekliflerle artırılması esastır. Tamamen farklı olan iki ihalenin yapım işiymiş gibi eksiltme yönünde yapılması kanun koyucunun öngörmüş olduğu bir durum değildir. İhalede oluşan fiyatın yaklaşık maliyete göre düşük olduğu görülse bile plentin kiralanmasının 2886 sayılı Kanuna göre yapılması durumunda fiyatın hangi düzeyde artırılacağı hususu bilinmemektedir. İstenilen yöntem asfalt plentinin 2886 sayılı Kanuna göre açık artırma yöntemi ile kiralanması, asfalt yapım işinin de 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre eksiltme yoluyla ihale edilmesidir.

Gelecek dönemde yapılacak ihalede asfalt plentinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ayrı ihale edilmesi, asfalt ihalesinin de 4734 sayılı Kanuna göre tek başına ayrı bir ihale olarak yapılması; kanun koyucunun amacına daha uygun olduğu gibi rekabetin daha sağlıklı oluşması sonucu kamu kaynaklarının etkin kullanılmasını da sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Gelecek dönemde yapılacak ihalede asfalt plentinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre ayrı ihale edilmesi, asfalt ihalesinin de 4734 sayılı Kanuna göre tek başına ayrı bir ihale olarak yapılmasının; kanun koyucunun amacına daha uygun olduğu gibi rekabetin daha sağlıklı oluşması sonucu kamu kaynaklarının etkin kullanılmasını da sağlayacağı belirtilmektedir.

Bu hususlarla ilgili olarak;

22/10/2014 tarihinde ihalesi yapılan *Asfalt, Asfalt Mamulleri, Kaplama ve Yama Yapılması Yapım İşi* ile alakalı olarak 750 gün için süresi belirtilmiş olup işin bitim tarihi 13/12/2016 tarihidir.

Bahse konu yapım işinde görüşleriniz doğrultusunda bundan sonra yapılacak olan ihalelerde ilgili Kamu İhale Kanunları kapsamı ve yine ilgili mevzuatlar doğrultusunda ihale edilmesi için azami özen ve gayret gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bundan sonra yapacağı ihalelerde azami özen ve gayret göstereceğini belirtmiştir.

BULGU 2: Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalaj atıklarının belde de toplanması için verilen imtiyaz hakkının ihale yapılmadan, rekabet sağlanmadan ve herhangi bir bedel alınmadan verildiği tespit edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci, 11 inci ve 12 nci maddeleri ile maddelerine dayanılarak çıkarılan “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği”; ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının tekrar kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılmasına, ambalaj atıklarının belirli bir yönetim sistemi içinde, kaynağında ayrı toplanması, taşınması, ayrılmasına ilişkin teknik ve idari standartların oluşturulmasına, yönelik prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenmesi gibi amaçlarla 24.08.2011 tarih ve 28035 Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ambalaj atıklarının yönetimine ait genel ilkeler yönetmeliğin 5 inci maddesine göre, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Belediyelere çeşitli görevler yüklenmiştir. Bakanlık daha çok işin koordinasyonu ve denetimi gibi konularda yetkilidir.

Bu süreçte belediyeler, ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmak zorundadır.

Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre Bakanlığı’ndan çevre lisansı almış firmalarla sözleşme yaparak yetkiyi devretmek durumundadırlar.

Uygulamada, ambalaj üreticileri mevzuat gereği aralarında birleşerek kar amacı gütmeyen ÇEVKO, TÜKÇEV gibi vakıflar kurmuşlar, yönetmelik gereği ambalaj atıklarının toplanması sorumluluklarını bu şekilde yerine getirme yoluna gitmektedirler. Bunlara

yetkilendirilmiş kuruluş denilmektedir. Belediye-Yetkilendirilmiş Kuruluş ve Çevre Lisanslı bir şirket arasında üçlü sözleşme yapılmakta, söz konusu şirkete ambalaj atıklarıyla ilgili imtiyaz hakkı belediye tarafından verilmekte, söz konusu şirket topladığı ambalaj atıklarını yetkilendirilmiş vakfa fatura etmekte ve ücretini ondan almakta, ayrıca söz konusu atıkları geri dönüşüm amacıyla satmakta ve iki türlü gelir elde etmektedir. Ambalaj atıkları mevzuat gereği herkes tarafından söz konusu şirketlere ücretsiz teslim edilmek zorundadır.

Uygulamada belediyeler tarafından söz konusu şirketlerden birine, herhangi bir ihale yapılmadan ve verilen imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde edilmeden ambalaj atığı toplama imtiyazı verildiği ve bu şirketlerin de çift taraflı kazanç sağladığı görülmektedir. Belediyelerin, verilen bu imtiyazdan bir gelir elde etmesi gerektiği düşünülmektedir. Belediye tarafından verilen bu hak 2886 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yer aldığından ihale yapmalı, lisanslı firmalar arasında rekabet ortamı sağlanmalı ve en yüksek geliri veren şirkete söz konusu imtiyaz verilmelidir. Uygulamada bu durum ihale yapılmadan, bedel alınmadan, rekabet sağlanmadan yapılmaktadır.

Söz konusu firmalar ihale yapılmaksızın ve herhangi bir bedel ödemeksizin elde etmiş olduğu ambalaj atığı toplama yetkisi sayesinde kazanç sağlamaktadır. Söz konusu uygulamanın değiştirilmesi gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Uygulamada belediyeler tarafından söz konusu şirketlerden birine, herhangi bir ihale yapılmadan ve verilen imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde edilmeden ambalaj atığı toplama imtiyazı verildiği ve bu şirketlerinde çift taraflı kazanç sağladığı görülmektedir. Belediyelerin, verilen bu imtiyazdan bir gelir elde etmesi gerektiği düşünülmektedir. Belediye tarafından verilen bu hak 2886 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamı yer aldığından ihale yapılmalı, lisanslı firmalar arasında rekabet ortamı sağlanmalı ve en yüksek geliri veren şirkete söz konusu imtiyaz verilmelidir. Uygulamada bu durum ihale yapılmadan, bedel almadan, rekabet sağlanmadan yapılmaktadır.

Söz konusu firmalar ihale yapılmaksızın ve herhangi bir bedel ödemeksizin elde etmiş olduğu ambalaj atığı toplama yetkisi sayesinde kazanç sağlamaktadır, denilmekte söz konusu uygulamanın değiştirilmesinin gerekli olduğu belirtilmektedir.

Bu hususlarla ilgili olarak;

İlçemiz sınırlarında bulunan ambalaj atıklarının yerinde ayrı toplanması, taşınması ve ayrıştırılması için "Konatik Plastik Geri Dönüşüm Mak. San.ve Tic. Ltd. Şti." ile 16/01/2015 tarihinde 3 yıl geçerli olmak üzere protokol (sözleşme) imzalanmıştır. Sözleşmenin bitim

tarihi olan 16/01/2018 tarihinden geçerli olmak üzere ihale mevzuatlarına göre ambalaj atıklarının toplanması için Belediyemizce ihaleye çıkılacaktır.

Bahse konu sözleşmeye istinaden Belediyemize firma tarafından 3 adet kontrol ve denetim aracı tahsis edilmiştir, ilçemiz sınırlarında bulunan okul, kurum ve konutlarda geri dönüşüm üzerine yapılan eğitim giderleri, kullanılan materyaller firma tarafınca karşılanmaktadır ayrıca sözleşme süresince Belediyemizde işlerin takibini sağlamak üzere 1 adet çevre mühendisi görevlendirilmesi firma tarafından sağlanmaktadır. Bunlar dışında firmanın hükümlü olduğu birçok görev ekte sunulan sözleşmede belirtilmiştir.

Ambalaj atıklarının yerinde ayrı toplanması, taşınması ve ayrıştırılması için yüklenici firmadan herhangi bir bedel alınmamaktadır ancak bahsi geçen bilgilere ve ekte gönderilen sözleşmeye istinaden söz konusu bu hizmetlerin yapılmasının Belediyemize getirdiği herhangi bir masraflı olmadığı gibi dolaylı olarak maddi getirisi bulunmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip sözleşme süresi bitim tarihinden geçerli olmak üzere yeni dönemde belediye tarafından ihale yapılacağını belirtmiştir.

BULGU 3: Taşınmazların Kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Çerçevesinde Yapılmaması

Konya Meram Belediyesine ait taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılmadığı ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin "Kayıt şekli" başlıklı 7 nci maddesinde kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. 7 nci maddeye göre, taşınmazların ilgili oldukları formlara kaydedilerek, bu formlar üzerinden taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekirken, oluşturulmadığı görülmüştür.

Taşınmaz kayıtlarının yukarı da belirtilen mevzuat çerçevesinde yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Konya Meram Belediyesine ait taşınmaz kayıtlarının kamu idarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde yapılmadığı ve taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Anılan yönetmeliğin "Kayıt Şekli" başlıklı 7 nci maddesinde kamu idarelerine ait taşınmazların hükümlerine yer verilmiştir. 7 nci maddeye göre, taşınmazların ilgili oldukları formlara kaydedilerek, bu formlar üzerinden taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekirken, oluşturulmadığı görülmüştür.

Taşınmaz kayıtlarının yukarıda belirtilen mevzuat çerçevesinde yapılmasının uygun olduğu düşünülmektedir, denilmektedir.

Bu hususlarla ilgili olarak;

Belediyemize ait taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare gerekli çalışmalara başladığını belirtmektedir. Uygulamanın işlerliği 2016 yılı denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 4: Telekomünikasyon Altyapı Ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi

Konya Meram Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Meram Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan ilgili açıklamalar çerçevesinde; Meram Belediyesi tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı önerilmektedir.

Bu hususlarla ilgili olarak;

Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedelleri ile ilgili olarak "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlarından Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılmaya başlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare gerekli çalışmalara başladığını belirtmektedir. Uygulamanın işlerliği 2016 yılı denetimlerinde izlenecektir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

MERAM BELEDİYESİ 2015 BİLANÇO									
AKTİFLER					PASİFLER				
Kod	Hesap	2013	2014	2015	Kod	Hesap	2013	2014	2015
1	DÖNEN VARLIKLAR	86,725,657.58	60,469,372.86	104,362,063.20	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	30,631,417.70	32,257,000.61	24,976,886.97
10	Hazır Değerler	26,408,019.97	9,407,642.61	46,814,516.29	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	8,358,653.17	9,389,230.08	10,301,647.29
100	Kasa Hesabı	0	0	0	300	Banka Kredileri Hesabı	8,358,653.17	9,389,230.08	10,301,647.29
102	Banka Hesabı	24,541,500.82	7,319,363.88	44,826,184.88	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0	0	0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	0	0	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0	0	0
104	Proje Özel Hesabı	110,378.39	7,733.87	20,064.50	32	Faaliyet Borçları	18,021,052.37	14,779,688.17	6,020,300.71
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0	0	0	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	18,021,052.37	14,779,688.17	6,020,300.71
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0	0	0	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	2,251,353.87	2,330,858.69	2,887,974.65
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	1,756,140.76	2,080,544.86	1,968,266.91	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	4,956.43	4,031.07	4,031.07
11	Menkul Kıymetler	0	0	0	333	Emanetler Hesabı	2,246,397.44	2,326,827.62	2,883,943.58
12	Faaliyet Alacakları	30,321,268.83	23,180,506.08	44,717,861.54	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	1,606,968.62	1,211,890.72	1,423,765.12
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0	0	0	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	1,091,643.65	573,687.22	658,979.14
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	21,664,253.70	18,068,976.06	12,892,534.56	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	326,484.18	382,708.25	483,784.61
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	713,426.60	2,430,499.17	684,974.41	363	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	117,035.32	212,570.25	253,661.37
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	3,207.00	3,207.00	1,646.01	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	71,805.47	42,925.00	27,340.00
127	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	7,940,381.53	2,677,823.85	31,138,706.56	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	0	0	0
13	Kurum Alacakları	0	0	0	37	Borç ve Gider Karşılıkları	393,389.67	724,269.19	1,643,261.58
14	Diğer Alacaklar	37,373.74	41,642.49	33,998.90	372	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabı	393,389.67	724,269.19	1,643,261.58
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	37,373.74	41,642.49	33,998.90	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Vw Gider Tahakkukları	0	3,821,063.76	2,699,937.62
15	Stoklar	1,868,342.12	2,004,131.93	1,742,951.50	381	Diğer Tahakkukları Hesabı	0	3,821,063.76	2,699,937.62
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	1,868,342.12	2,004,131.93	1,742,951.50	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	0	0
16	Ön Ödemeler	362,056.56	470,915.48	483,063.44	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0	0	0
160	İş Avansı Ve Kredileri Hesabı	0	41,368.00	0	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	78,480,497.48	74,852,506.22	62,053,567.38
161	Personel Avansları Hesabı	0	0	0	40	UZUN Vadeli İç Mali Borçlar	60,029,983.27	52,040,364.48	41,952,346.56
162	Bütçe Dışı Avansı Ve Krediler Hesabı	362,056.56	429,547.48	483,063.44	400	Banka Kredileri Hesabı	38,749,797.57	30,760,178.78	20,464,434.97
19	Diğer Dönen Varlıklar	27,728,596.36	25,364,534.27	10,569,671.53	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	21,280,185.70	21,280,185.70	21,487,911.59
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	27,728,596.36	25,364,534.27	10,569,671.53	41	UZUN Vadeli Dış Mali Borçlar	0	0	0
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0	0	0	43	Diğer Borçlar	1,432,977.46	1,264,754.81	1,442,486.46
2	DURAN VARLIKLAR	317,288,897.55	479,314,404.06	580,218,637.82	430	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1,432,977.46	1,264,754.81	1,442,486.46
21	Menkul Varlıklar	0	0	0	47	Borç ve Gider Karşılıkları	17,017,536.75	16,602,936.11	16,454,494.27
22	Faaliyet Alacakları	881,212.04	0	12,688,060.00	472	Kidem Tazminatı Karşılığı Hesabı	17,017,536.75	16,602,936.11	16,454,494.27
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	0	0	474,043.96	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0	4,944,450.82	2,204,240.09
227	Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı	881,212.04	0	12,214,016.04	481	Diğer Tahakkukları Hesabı	0	4,944,450.82	2,204,240.09
23	Kurum Alacakları	1,304,500.17	1,304,500.17	1,304,500.17	5	ÖZ KAYNAKLAR	294,902,639.95	432,674,270.09	597,550,246.67
230	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	1,304,500.17	1,304,500.17	1,304,500.17	50	Net Değer-Sermaye	293,448,758.61	442,420,995.33	582,462,922.37
24	Mali Duran Varlıklar	12,027,401.27	13,335,992.53	14,537,521.18	500	Net Değer Hesabı	293,448,758.61	442,420,995.33	582,462,922.37
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	11,926,618.39	12,940,457.95	14,141,986.60	52	Yeniden Değerleme Farkları	2,239,198.73	3,316,595.01	3,316,595.01
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermay	100,782.88	395,534.58	395,534.58	522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	2,239,198.73	3,316,595.01	3,316,595.01
25	Maddi Duran Varlıklar	303,143,758.99	465,567,868.52	551,688,556.47	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	27,195,208.20	17,522,244.63	0
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	321,059,282.95	380,202,599.45	470,441,572.75	570	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	27,195,208.20	17,522,244.63	0
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	13,803,017.37	21,442,811.05	29,286,312.21	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-5,758,041.12	-27,980,525.59	-30,585,564.88
252	Binalar Hesabı	75,316,892.90	67,733,922.70	56,459,791.21	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	-5,758,041.12	-27,980,525.59	-30,585,564.88
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	9,825,366.33	10,643,289.26	11,194,263.33	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-22,222,484.47	-2,605,039.29	42,356,294.17
254	Taşıtlar Hesabı	10,727,716.81	11,186,119.10	12,228,766.68	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	0	0	42,356,294.17
255	Demirbaşlar Hesabı	3,906,237.54	4,465,197.48	5,520,831.12	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	-22,222,484.47	-2,605,039.29	0
256	Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı	584,392.11	0	0	PASİF TOPLAMI	404,014,555.13	539,783,776.92	684,580,701.02	
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-154,089,739.22	-37,188,587.82	-43,913,035.49					
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	22,010,592.20	7,082,517.30	10,470,054.66					
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	401,177.17	1,837,015.92	0					
260	Haklar Hesabı	960,877.18	2,436,835.93	2,927,497.75					
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-559,700.01	-599,820.01	-2,927,497.75					
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0	0	0					
29	Diğer Duran Varlıklar	-469,152.09	-2,730,973.08	0					
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	637,992.21	700,729.26	1,590,361.57					
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1,107,144.30	-3,431,702.34	-1,590,361.57					
	AKTİF TOPLAMI	404,014,555.13	539,783,776.92	684,580,701.02					

BÜTÇE NOTLARI									
9	NAZIM HESAPLAR	323,776,004.87	306,788,625.14	314,056,344.78	9	NAZIM HESAPLAR	323,776,004.87	306,788,625.14	314,056,344.78
90	Ödenek Hesapları	220,000,000.00	200,000,000.00	200,000,000.00	90	Ödenek Hesapları	220,000,000.00	200,000,000.00	200,000,000.00
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	53,766,882.44	73,534,039.84	61,670,926.00	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	200,000,000.00	200,000,000.00	200,000,000.00
905	Ödenekli Giderler Hesabı	166,233,117.56	126,465,960.16	138,329,074.00	91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	46,077,979.00	46,248,368.00	97,932,023.52
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	46,077,979.00	46,248,368.00	97,932,023.52	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	46,077,979.00	46,248,368.00	97,932,023.52
910	Teminat Mektupları Hesabı	46,077,979.00	46,248,368.00	97,932,023.52	92	Taahhüt Hesapları	57,698,025.87	60,540,257.14	16,124,321.26
92	Taahhüt Hesapları	57,698,025.87	60,540,257.14	16,124,321.26	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	57,698,025.87	60,540,257.14	16,124,321.26
920	Gider Taahhütleri Hesabı	57,698,025.87	60,540,257.14	16,124,321.26					

MERAM BELEDİYESİ									
01/01/2015 - 31/12/2015 TARİHLERİ ARASI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU									
Hs. Kod	Gider Türü	2013 YILI	2014 YILI	2015 CARİ YIL	Hs. Kod	Gelir Türü	2013 YILI	2014 YILI	2015 CARİ YIL
630 01	Personel Giderleri	19,742,215.22	20,973,233.08	25,752,933.89	600 01	Vergi Gelirleri	21,843,312.13	31,832,157.61	30,937,391.38
630 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim	3,551,605.95	3,817,880.91	4,459,272.57	600 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4,989,444.19	5,080,365.38	5,561,672.81
630 03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	32,825,560.24	32,447,794.42	44,261,329.64	600 04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelir	2,250,921.08	2,942,286.12	4,659,467.24
630 04	Faiz Giderleri	966,645.13	13,513,223.79	0	600 05	Diğer Gelirler	55,238,624.56	64,954,490.57	76,976,928.01
630 05	Cari Transferler	1,084,876.03	1,196,624.50	1,355,723.46	600 11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0	0	33,649,497.16
630 07	Sermaye Transferleri	839,389.97	406,108.38	129,755.66		GELİRLER TOPLAMI :	84,322,301.96	104,809,299.68	151,784,956.60
630 11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	7,680.32	1,446.37	2,728.53		FAALİYET SONUCU :	-22,222,484.47	-2,605,039.29	42,356,294.17
630 12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan	128,066.21	178,230.72	230,433.68					
630 13	Amortisman Giderleri	5,837,163.93	2,728,794.42	7,210,784.64					
630 14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	40,711,438.67	30,791,835.31	16,214,796.48					
630 20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	850,144.76	1,359,167.07	4,760,247.18					
630 99	Yukarıda Tanımlanamayan Çeşitli Giderler	0	0	5,050,656.70					
	GİDERLER TOPLAMI :	106,544,786.43	107,414,338.97	109,428,662.43					

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

KONYA MERAM BELEDİYESİ
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	15
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	15
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	16
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	16
5. GENEL DEĞERLENDİRME	17
6. DENETİM BULGULARI.....	18

1. ÖZET

Bu rapor, Meram Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Meram Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Denetlenen üç belgede de stratejik planlamanın tekniği ile ilgili bazı eksiklikler olduğu ve bu eksikliklerin gelecek yıllarda tekrar etmemesinin önem arz ettiği görülmüştür. Temel eksikliğin ise kurum tabanının stratejik planlama sürecine yeteri kadar katılmamasıdır. Sonraki yıllarda kurumun iç paydaşları tarafından aktif katılımının sağlanmasının önem arz ettiği düşünülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Meram Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Meram Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Kurumun Stratejik Planında Hedeflere ilişkin kaynak ihtiyacının belirlendiği ancak bu kaynak ihtiyacının toplamının ve karşılaştırma yapılabilmesi açısından gelir tahminlerinin belirtilmediği görülmüştür. Ayrıca bazı kavramların tam olarak anlaşılmadığı örneğin gösterge olarak hedefi ölçülebilir kılan kriterler yerine hedefin yapıldığını gösteren kanıtlara yer verildiği tespit edilmiştir.

Performans programında da Stratejik Planda olduğu gibi hedefler için tek tek kaynak ihtiyacı belirlendiği ancak bu ihtiyaçlar toplanıp genel yönetim giderleri de tahmin edilerek kurumun toplam kaynak ihtiyacının belirlenmesi gerekirken böyle bir hesaplama yapılmadığı görülmüştür. Ayrıca bazı hedef ve göstergelerin ölçülebilirlik ve tam açıklama kriterlerine uymadığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra Performans Programında göstergelerin belirlenmesinde, Stratejik Plandaki hataların tekrarlanmadığı görülmüştür.

Faaliyet Raporunda ise bütçe gerçekleştirmelerindeki sapmaların nedenlerine hiç yer verilmediği, performans göstergelerindeki sapmalarda ise olumsuz sapmaların nedenlerine yer verilip olumlu sapma nedenlerine yer verilmediği görülmüştür. Bazı göstergelerde ise gerçekleşme rakamlarına yer verilmediği, bunun yerine "hedef gerçekleştirilmiştir" ya da "çalışmalar devam etmektedir" gibi ifadeler kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca Faaliyet Raporunda stratejik hedeflere ve performans hedeflerine yer verilmeden amaçlara ve göstergelere yer verilmesi sonucu bazı amaçlarla göstergerler arasındaki ilginin kurulamadığı görülmüştür.

Kurumda faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için belirli bir prosedür olmadığı, hangi göstergedeki gerçekleştirmeleri kimin hangi sıklıkta raporlayacağını baştan belirlenmediği ancak Faaliyet Raporunda raporlanan rakamların gerçeği yansıttığı görülmüştür.

Kurumun üst yönetimi tarafından stratejik planlamanın sahiplenildiği ve takip edildiği ancak daha alt kademelerde hem amaç, hedef ve göstergelerin belirlenmesi aşamasında katılım hem de uygulama aşamasında sahiplenme açısından yeterli desteğin olmadığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planda Bazı Göstergelerin "Gösterge" Tanımına Uygun Olmaması

Stratejik Plan Hazırlama Kılavuzu'nda Performans Göstergeleri için "Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır." denilmektedir.

Meram Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planında ise bazı hedefler ölçülebilir olmasına rağmen bu hedeflere göstergeler eklendiği ancak eklenen göstergelerin ölçülebilir olmadığı görülmüştür. Örneğin Hedef "Belediyemiz İştiraki Şirketin cirosunu ve kârını artırmak" iken gösterge "Şirket bilançosu ve gelir-gider tabloları" olarak belirlenmiş. Başka bir hedef "1500 adet fakir ve yardıma muhtaç ailenin çocuklarına kırtasiye yardımında bulunmak" iken, gösterge "İlköğretim okullarında öğrenim gören ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına yapılacak olan kırtasiye yardımı teslim tutanakları" şeklindedir. Başka bir deyişle gösterge, hedefi ölçülebilir hale getirme aracı yerine hedefe ulaşıldığını gösteren kanıt olarak kullanılmıştır.

Ayrıca bazı göstergeler, aynı mahiyette olmasalar da ölçülebilir değildir. Örneğin Hedef 2.1.c "Çocuk Festivalinin planlanması birimimize bağlı mevcut çocuk meclisinin faaliyetleri" iken gösterge "Çocukların kişilikleri üzerinde daha etkin bir işleyiş sağlanması, etkin bireyler haline gelmeleri, bakış açılarının geliştirilmesi" şeklinde belirlenmiştir.

Stratejik Planda yer verilen 87 göstergeden 51'i ölçülebilir değildir. Gösterge, ölçülebilir olmayan hedefi ölçülebilir hale getirmek için kullanılan araç olduğundan yer verilen göstergelerin ölçülebilir olması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Meram Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planında yer alan fazla göstergeler kaldırılarak, olması gereken ancak gösterge tanımına uygun olmayan göstergelerde de gerekli düzeltmeler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bundan sonra düzeltileceğini belirtmiştir.

BULGU 2: Stratejik Planda Maliyetlerin Toplamını ve Kaynak Tahminlerini Gösteren Tabloların Bulunmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre idareler hedeflerin yıllara göre maliyetlerini bir tablo ile gösterdikten sonra karşılaştırma yapılabilmesi açısından yıllar itibariyle ve kalem bazında gelir tahminlerini gösteren Kaynaklar Tablosunu da Stratejik Plana eklemeleri gerekmektedir.

Kurumun 2015-2019 Stratejik Planında ise Hedeflerin ve bunlara bağlı göstergelerin maliyetlerinin her amaç için gösterildiği ancak bu maliyetlerin toplanarak toplam kaynak ihtiyacının görüneceği, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda Tablo 4 olarak belirtilen tablonun düzenlenmediği, ayrıca ilgili yıllar için gelir tahminlerinin yapılacağı aynı Kılavuzda örneği bulunan Tablo 5 Kaynak Tablosu'nun gösterilmediği görülmüştür. Tablo 4 Maliyet Tablosu ile Tablo 5 Kaynak Tablosunun da Stratejik Plana eklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "*Stratejik Planlama Kılavuzunda yer alan Tablo 4 Maliyet Tablosu ile Tablo 5 Kaynak Tablosu hazırlanarak Meram Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planına eklenecektir.*" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bundan sonra düzeltileceğini belirtmiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Bazı Göstergelerin Ölçülebilir Olmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberi; "*Performans göstergeleri;*

- *performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmelidir,*
- *ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır,*
- *hem geçmiş dönemlerin hem de diğer idarelerin benzer göstergeleriyle karşılaştırılabilir olmalıdır,*
- *verilerinin elde edilme ve değerlendirme maliyetleri makul ve kabul edilebilir bir seviyede olmalıdır.*" demektedir.

Kurumun 2015 Performans Programı incelendiğinde ise bazı performans göstergelerinin ölçülebilir olmadığı görülmüştür. Bazı hedeflerde ise hedef ölçülebilir iken ölçülebilir olmayan göstergelere yer verilmiştir.

Örneğin: Performans Hedefi 5.19.2 “İşgal denetimleri yaparak ilçemizdeki kaldırım işgallerini %25 oranında azaltmak” iken bu hedefe eklenen gösterge: “İşgal denetimleri yaparak ilçemizdeki kaldırım işgallerini belli bir % azaltmak” şeklindedir. Yine Performans Hedefi 5.20.1 “2015 yılı sonuna kadar 300 adet yer altı çöp konteynırı almak” iken altına eklenen gösterge “Yer altı çöp konteynırı almak” olmuştur.

Göstergelerin amacı, ölçülebilir olmayan hedefleri ölçülebilir hale getirmek olduğundan ölçülebilir hedeflere gösterge eklenmesi gerekmediği ancak eklenecekse dahi bu göstergelerin de ölçülebilir olması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Kurum Performans Programında yer alan hedefler ve bu hedeflere ilişkin olarak ilave edilen göstergeler incelenerek 2017 yılı Performans Programında gerekli düzenlemeler yapılacaktır."* denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip 2017 Performans Programında dikkat edileceğini belirtmiştir.

BULGU 4: Bazı Hedef ve Göstergelerin Tam Açıklanmaması

Kurumun 2015 yılı Performans Programı incelendiğinde bazı hedef ve göstergelerin tam açıklanmadığı görülmüştür. Örneğin performans hedefi ve göstergesi olarak "Kaynakların optimum kullanılması" belirlenmiş, göstergenin karşısında ulaşılması hedeflenen rakam %100 olarak yer almıştır. Ancak kaynakların optimum kullanılmasının nasıl hesaplanacağı belirtilmemiştir. Gösterge 3.6.1'de “Belediyenin kamu, özel kurum ve kuruluşlarla olan diyalogunun etkin bir şekilde sürdürülmesi” hedeflenirken ulaşılması planlanan miktar 560 saat olarak belirlenmiş ancak 560 saatin neleri kapsadığı, bunun bir görüşme mi olduğu, öyle ise kimler arasında hangi düzeyde ve konularda görüşüleceği belirtilmemiştir.

Faaliyet Raporunda hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının anlaşılabilmesi için performans hedef ve göstergelerinin daha açık ve anlaşılır olması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Kurum Performans Programında yer alan hedefler ve bu hedeflere ilişkin olarak ilave edilen göstergeler incelenerek 2017 yılı Performans Programında gerekli düzenlemeler yapılacaktır."*

Bulgunuz da örnek olarak verilen;

“Gösterge 3.6.1'de “Belediyenin kamu, özel kurum ve kuruluşlarla olan diyalogunun etkin bir şekilde sürdürülmesi” hedeflenirken ulaşılması planlanan miktar 560 saat olarak

belirlenmiş ancak 560 saatin neleri kapsadığı, bunun bir görüşme mi olduğu, öyle kimler arasında hangi düzeyde ve konularda görüşüleceği belirtilmemiş” tespitine ilişkin olarak;

Başkanlık makamının kullandığı Asistan Randevu Programı aracılığıyla kişi ve kurumlara (özel kurum, kamu kurumları) Özel Kalem Müdürlüğü, Belediye Başkan Yardımcıları ve Belediye Başkanıyla görüşme imkanı sağlanmaktadır. Programda verilen randevu sıklığı 15 dakika da bir olup yapılan görüşmenin içeriğine göre randevu süreleri artı veya eksi yönde değişiklik göstermektedir. Diğer yandan görüşme konusu randevu alındığı sırada kayıt altına alındığından planlama aşamasında içerik belirtilmesi mümkün değildir. Randevu verilen kişi, kurum ve kuruluşlar ile görüşülmek istenen konular konjonktüre göre farklılık göstermektedir. Vatandaşlar, kurum ve kuruluşlar çeşitli konularda görüşme talep edebilmektedir.

Görüşmeler niteliğine göre telefon aracılığıyla, yüz yüze veya karşılıklı yazışmalar ile sağlanabilir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguda belirtilen hususlara bundan sonra dikkat edileceğini belirttikten sonra tam açıklanmamış göstergelere verilen örnekle ilgili açıklama yapmıştır. Bu açıklama ile gösterge daha açık ve anlaşılabilir hale gelmişse de bulguda belirtildiği üzere Performans Programındaki hali tam açıklama kavramına uygun değildir. Ayrıca kurumun hedefine ulaşma derecesinin ölçülmesinde, göstergenin tam açıklanmış olması kapsamın ya da ölçüm yönteminin sonradan değiştirilmemesi açısından önem arz etmektedir.

BULGU 5: Bazı Performans Hedeflerinin Stratejik Planda Belirlenen Hedeflerle İlgili Olmaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre idarelerin belirledikleri performans hedeflerinin Stratejik Planlarındaki hedeflerle ilgili olması gerekmektedir. Hedefler stratejik planda yer alan amaçları gerçekleştirmeye, performans hedefleri de hedefleri gerçekleştirmeye yönelik olarak belirlenmiş olmalıdır.

Kurumun Performans Programının incelenmesinde ise bazı performans hedeflerinin Stratejik Plandaki hedeflerle ilgili olmadığı görülmüştür. Örneğin stratejik hedef 2.5: “İhtiyaç sahibi insanların belirlenerek gerekli yardımların yapılması” iken bu hedefin altındaki performans hedefi 2.5.8: “İbadethane ve sosyal tesislerin temizliğinin yapılması” olarak belirlenmiş ve 200 ibadethanenin temizlenmesi amaçlanmıştır.

Performans Programında yer alan hedeflerin Stratejik Plandaki hedeflerle ilgili olması

gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Stratejik Plan hazırlama çalışmaları sırasında planda yer alan performans hedeflerinin kendisine en uygun olan Stratejik hedefin altına yazılmasına özen gösterilmiştir. Ancak yukarıda belirttiğiniz örnekte yer alan performans hedefi stratejik planın hazırlanma aşamasında ilgili müdürlük tarafından gerçekleştirilmediğinden belirtilmemiştir. Dolayısıyla söz konusu hedef performans programına son anda dahil edilmiştir. Bu nedenle ilgili müdürlüğün hedeflerinin altında sıralanmakla birlikte bundan sonraki Performans Programında "Stratejik Amaç 5: Çevre Sağlığı ve Esenlik Hizmetlerinin En İleri seviyeye Taşınması"nın devamında amacına daha uygun bir kısımda yer alacaktır.*

Ayrıca, Performans Programı kontrol edilerek varsa aynı durumda olan diğer hedefler içinde gerekli düzenlemeler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgumuzda belirtilen hususu kabul edip bundan sonraki Performans Programlarında düzeltileceğini belirtmiştir.

BULGU 6: Performans Programında Toplam Kaynak İhtiyacının Gösterilmemesi

Performans Programı Hazırlama Rehberi Eki Tablolardan İdarenin Toplam Kaynak İhtiyacını gösteren Tablo 4 Performans Programında bulunmamaktadır. Anılan rehberde *"Performans programının kaynak ihtiyacı; faaliyetlerin maliyeti, genel yönetim giderleri ve diğer idarelere transfer edilecek kaynaklar toplamından oluşmaktadır. Performans programının kaynak ihtiyacı performans hedeflerine göre Tablo 3'te, analitik bütçe sınıflandırmasının ekonomik kodlarına uygun olarak da Tablo 4'te gösterilecektir."* denmektedir.

Meram Belediyesinin 2015 performans programında ise her amacın altında ilgili faaliyetlerin maliyetleri ve bu maliyetlerin hangi ekonomik kodları ilgilendirdiği belirtilmiş ancak belirtilen bu maliyetler toplanıp genel yönetim giderleri de eklenerek toplam kaynak ihtiyacı belirlenmemiştir. Rapor kullanıcılar sadece her faaliyetin maliyetini görebilmektedir.

Performans Programında genel yönetim giderlerinin de belirlenmesi, diğer maliyetlerle toplanarak toplam kaynak ihtiyacının paydaşlara bildirilmesi, bu yapılırken de Performans Programı Hazırlama Rehberi Eki Tabloların kullanılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Kurum Performans Programında yer alan hedeflerin maliyetleri toplanarak, ulaşılan rakama genel yönetim giderlerini de eklemek suretiyle*

Performans Programı Hazırlama Rehberine uygun bir şekilde toplam kaynak ihtiyacı tablosu oluşturulacaktır." denilmiştir

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bundan sonra düzeltileceğini belirtmiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 7: Faaliyet Raporunda Bütçe Gerçekleşmelerindeki Sapmaların Nedenlerinin Açıklanmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18 inci maddesinin c bendinin 1 inci alt bendinde idarelerin Faaliyet Raporlarında bütçe gerçekleştirmeleri ile beraber bütçede meydana gelen sapmaların nedenlerine de yer verileceği belirtilmiştir.

Kurumun Faaliyet Raporu incelendiğinde bütçenin bazı tertiplerinde önemli sapmalar meydana geldiği, bütçede toplam giderler 200.000.000 TL öngörülmüşken gerçekleşmenin 138.329.074,00 TL olduğu başka bir deyişle gerçekleşme oranının % 69,16 olduğu görülmekte ancak bu önemli sapma için bir neden sunulmamaktadır.

Yönetmelik hükmünün, sapmayı olumlu ya da olumsuz ayrımına tabi tutmadığı da göz önünde bulundurulduğunda kurumun Faaliyet Raporunda bu sapma için bir nedene yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "*Bir sonraki Faaliyet Raporunda Bütçe gerçekleştirmelerinde meydana gelen sapmaların nedenlerine ayrıntılı olarak yer verilecektir.*" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bulguda değinilen hususa 2016 yılı Faaliyet Raporunda dikkat edileceğini belirtmiştir.

BULGU 8: Bazı Göstergelerle İlgili Gerçekleşme Sonuçlarına Yer Verilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18 inci maddesinin c bendinin 2 nci alt bendinde idarelerin Faaliyet Raporlarında "*performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine ... yer verilir*" denilmektedir.

Kurumun Faaliyet Raporunda bazı göstergelerle ilgili gerçekleşme rakamlarına yer verilmediği, bazılarında da sadece "hedef gerçekleştirilmiştir" ifadesine yer verildiği

görülmüştür. Örneğin Performans hedefi 4.12.1 “Dava takip dosyalarının %25’ini sonuçlandırmak” iken faaliyet raporunda “Hedef Gerçekleşmiştir” ifadesi kullanılmış, gerçekleşen kesin rakama yer verilmemiştir. Performans Programında “Kat karşılığı yaptırılan inşaatların %70 tamamlanması” öngörülürken ulaşılan sonuçta “Kat karşılığı konut inşaatları devam etmektedir” denilmiştir.

Hedef ve göstergelerin gerçekleşme durumunun ve sapmaların açık bir şekilde görülmesi açısından gerçekleşme rakamlarına detaylı bir şekilde yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Kurumun bir sonraki Faaliyet Raporunda Bütçe gerçekleşme bilgilerine daha detaylı bir şekilde yer verilecektir. "hedef gerçekleşmiştir", "çalışmalar devam etmektedir" vb. gibi ifadeler rapora eklenmeyecektir."* denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bulguda değinilen hususa 2016 yılı Faaliyet Raporunda dikkat edileceğini belirtmiştir.

BULGU 9: Faaliyet Raporunda Hedeflere ve Performans Hedeflerine Yer Verilmemesi

Kurumun Faaliyet Raporunun Performans Bilgileri başlığı altında Stratejik Amaçlara yer verilip her amacın altına hedefler belirtilmeden ilgili göstergeler ve bu göstergelerle ilgili ulaşılan sonuçların sıralandığı görülmüştür.

Halbuki Stratejik Planda belirlenen amaçlara ulaşmak için hedefler belirlenmekte, Performans Programında da Stratejik Planda belirlenen hedeflerle bağlantılı performans hedefleri belirlenmekte ve performans hedeflerine ulaşılma derecesinin ölçülebilmesi için performans göstergeleri belirlenmektedir. Faaliyet Raporunda, Stratejik Planda belirlenen hedefler ile performans hedeflerine yer verilmeden sadece stratejik amaçlara ve performans göstergelerine yer verildiğinde amaç ile gösterge arasında bağ kurulamamaktadır.

Amaç ile gösterge arasındaki ilginin görülebilmesi açısından Faaliyet Raporunda da Performans Programında olduğu gibi, Stratejik Amaç, Hedef, Performans Hedefi ve Performans Göstergesi silsilesinin gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Kurum Faaliyet Raporunun Amaç ve Hedefler Başlığı altında Stratejik Amaç, Stratejik Hedef ve Performans Hedeflerine sırasıyla yer verilmiştir. Bundan sonraki Faaliyet Raporlarında aynı sıralama Performans Bilgileri Başlığı altındaki tablolar yapılırken de dikkate alınacaktır."* denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında Performans Hedeflerine raporun Amaç ve Hedefler başlığı altında yer verildiğini belirtse de bu bölümde Performans Göstergelerine yer verilmediğinden, daha önemlisi kurumun hedeflerine ulaşma derecesinin gösterildiği Performans Bilgileri başlığı altında Performans Hedeflerine yer verilmediğinden bulguda bahsedilen silsile kurulamamaktadır.

BULGU 10: Hedeflenenden Yüksek Gerçekleşen Performans Göstergeleri İçin Sapma Nedeni Belirtilmemesi

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18 inci maddesinin c bendinin 2 nci alt bendinde idarelerin Faaliyet Raporlarında "*performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine... yer verilir*" denilmektedir.

Kurumun Faaliyet Raporunda ise Hedefin altındaki gerçekleştirmelerin önemli bir bölümünün nedenleri açıklanırken hedefin üzerindeki gerçekleştirmelerde bir neden açıklanmadığı görülmüştür.

Hedefin üzerindeki gerçekleştirmeler yüksek performans gibi görünse de geçerli bir neden olmadığı durumunda hedefin gerçekçi belirlenmediğini ya da ihtiyacı karşılamadığını göstermektedir. Bu yüzden hedefin önemli ölçüde yüksek gerçekleşmesi durumunda da nedenlerine Faaliyet Raporunda yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "*Hedefin üzerinde gerçekleşen rakamlarda da gerekçe belirtilen hedefler mevcuttur. Örneğin; Stratejik Hedef 6.23.5: "140 adet kamelya montajı yapılması" Hedef 300 adet olarak gerçekleşmiş olup bu durumun nedeninin de konuyla ilgili gelen talepler doğrultusunda değerlendirmede bulunulması olduğu eklenmiştir. Ancak hedef üstü gerçekleştirmelerin önemli bir kısmında hedeflenen değer yakalandığı için gerekçe gösterilmemiştir. Bundan sonraki Faaliyet Raporlarında söz konusu husus göz önüne alınarak hedeflenen değerdeki olumlu ve olumsuz tüm sapmaların gerekçelerine yer verilecektir.*" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bazı göstergelerde, gerçekleşme hedefin üstündeyken de sapma için açıklama yapıldığını, bundan sonraki Faaliyet Raporlarında tüm sapmalar için açıklama yapılacağını belirtmiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>